

ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเชิงสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษา
ระดับปริญญาบัณฑิต

CAUSES AND EFFECTS OF CREATIVE SELF-EFFICACY IN UNDERGRADUATE STUDENTS

นางสาวภัทรจิตรา แสงสุข*

Pattarajittra Sangsuk

อ. ดร.ธรมรัตน์ ศิริภาพ **

Thomrat Siriparp, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเชิงสร้างสรรค์ การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ พฤติกรรมนวัตกรรมของนิสิตนักศึกษา และบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ 2) พัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเชิงสร้างสรรค์ ตัวอย่างวิจัยคือ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีสุดท้ายของการเรียน (ปีที่ 4 ปีที่ 5 และปีที่ 6 ในกรณีหลักสูตร 5 -6 ปี) ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 818 คน การคัดเลือกตัวอย่างโดยการสุ่มแบบสองขั้นประกอบการแบ่งชั้น (two-stage stratified random sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน และการวิเคราะห์โมเดลโครงสร้าง

ผลการวิจัยพบว่า (1) นิสิตนักศึกษามีความเชื่อประสิทธิภาพในตนเชิงสร้างสรรค์ การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ พฤติกรรมนวัตกรรมของนิสิตนักศึกษา และบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก (Mean = 3.688, 3.734, 3.302 และ 3.575 ตามลำดับ) (2) โมเดลเชิงสาเหตุและผลของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเชิงสร้างสรรค์มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ ($\chi^2 = 54.769$, $df = 45$, $p = 0.149$, $GFI = 0.992$, $AGFI = 0.975$, $RMR = 0.007$, $RMSEA = 0.016$)

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: pattarajittra.s@hotmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: thomrat.s@chula.ac.th

ISSN1905-4491

Abstract

The purpose of this research were as follows: (1) To analyze the level of creative self-efficacy, academic optimism, innovative behavior and classroom creative climate.; (2) To develop and validate the cause and effect relationship model of creative self-efficacy in undergraduate students. Research samples consisted of 818 senior undergraduate students of Chulalongkorn University. Two-stage stratified random sampling was used as the sampling technique. Survey questionnaires were used for data collection. The data were analyzed using descriptive statistics and LISREL model analysis. The research findings show that (1) undergraduate students had high level of creative self-efficacy, academic optimism, classroom creative climate and they had medium-high level of innovative behavior (Mean = 3.688, 3.734, 3.575 and 3.302) (2) The cause and effect relationship model of creative self-efficacy in undergraduate students accords with the empirical data considering Chi-square (χ^2) = 54.769, df = 45, p = 0.149, GFI = 0.992, AGFI = 0.975, RMR = 0.007, and RMSEA = 0.016.

คำสำคัญ: ความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์/ พฤติกรรมนวัตกรรม/นิสิตนักศึกษา

KEYWORDS: CREATIVE SELF-EFFICACY/ INNOVATIVE BEHAVIOR/STUDENTS

บทนำ

ความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ เป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาทักษะ กระบวนการคิด การแก้ปัญหา และการเกิดพฤติกรรมนวัตกรรม (Beghetto, 2006; Choi, 2004; Lee & Kemple, 2014; Li & Wu, 2011) บุคคลที่มีความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์จะมีความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง มีความมั่นใจ รู้สึกท้าทาย (Michale, Hsu, Hou & Fan, 2011) นอกจากนี้ยังมีทักษะการคิด และทักษะการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ (Beghetto, 2006; Choi, 2004; Yuan & Woodman, 2010) ส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมนวัตกรรม ที่เป็นการแสดงออกของบุคคลในการสร้างความคิดใหม่ หรือเป็นกระบวนการในการทำงานเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่แปลกใหม่ เกิดประโยชน์และมีคุณค่า (Chang & Yang, 2012; Karwowski et al., 2013; Li & Wu, 2011; Yuan & Woodman, 2010) ช่วยเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ และการนำไปปฏิบัติให้เกิดผล (Hult & Ferrell, 1997; กษิติศ มีพรหม, 2555)

การศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ มีนักวิชาการให้ความสนใจและศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีต (Beghetto, 2006; Choi, 2004; Gong, Huang & Farh, 2009; Tierney & Farmer, 2002) เนื่องจากเป็นคุณลักษณะสำคัญในการกำกับพฤติกรรมของบุคคล ความสำเร็จในการทำสิ่งต่างๆ ของบุคคลไม่เพียงขึ้นอยู่กับทักษะ ความรู้ ความสามารถเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับความคิดหรือความเชื่อของบุคคลที่ว่าตนเองมีความสามารถหรือไม่มีความสามารถในการกระทำสิ่งดังกล่าวได้ ความคิดความเชื่อนี้จะเป็นแรงผลักดันให้เกิดพฤติกรรมอันจะนำไปสู่การประสบผลสำเร็จในงาน (Bandura, 1997; หทัยทิพย์ สีสวน, 2557) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยเรียนระดับมหาวิทยาลัย เป็นช่วงวัยที่ต้องใช้ทักษะ ความรู้ความสามารถในการผลิตผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเรียนของตน นิสิตนักศึกษาที่มีระดับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์สูงจะเชื่อว่าตนเองสามารถผลิตผลงานที่มีความแปลกใหม่ สร้างสรรค์และเกิดประโยชน์ในสาขาวิชาที่ตนศึกษา ผลงานที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนและการทำงานในอนาคต แต่ในบริบทการศึกษาปัจจุบันจะพบว่า นิสิตนักศึกษาส่วนมากยังมีปัญหาการขาดความเชื่อมั่นในตนเองเกี่ยวกับการเรียนและการทำงานที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ เช่น การผลิตผลงานหรือชิ้นงานที่มีความโดดเด่น แปลกใหม่และเกิดประโยชน์ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเรียน สะท้อนได้จากพฤติกรรมทางด้านการเรียน การทำงาน ที่ขาดประสิทธิภาพและขาดทักษะในการสร้างสรรค์นวัตกรรม (Liu, Wu, Chen et al. 2014) เหตุอันเนื่องมาจากองค์การทางการศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมหรือพัฒนาให้นิสิตนักศึกษา บุคลากร

ทางการศึกษาให้เกิดความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ และไม่ได้สร้างรากฐานในการพัฒนาพฤติกรรมนวัตกรรม ที่นำไปสู่ความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน (Barney, อ้างถึงใน พยัต วุฒิมรงค์, 2557; Mathisen, 2011)

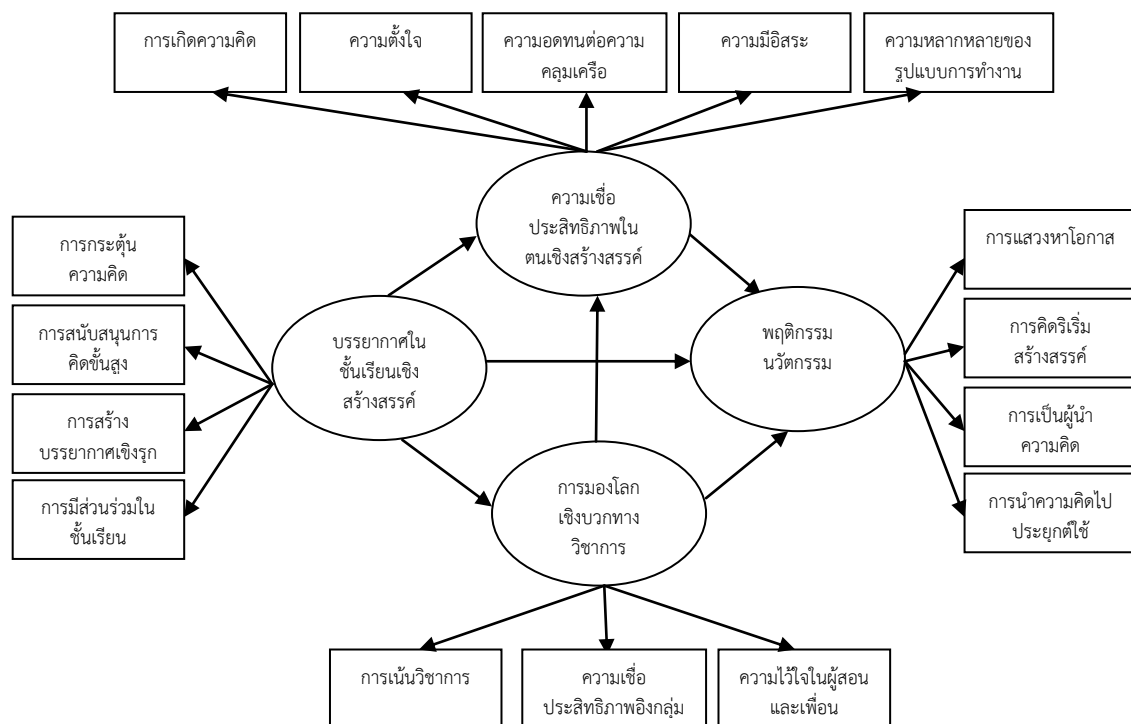
การศึกษางานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ที่ผ่านมาจะพบว่ามีอิทธิพลจากตัวแปรหลากหลายกลุ่ม ผู้วิจัยสังเคราะห์ปัจจัยหลักที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ได้เป็นสองกลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยเชิงสาเหตุจากปัจจัยภายในบุคคล และปัจจัยเชิงสาเหตุจากสภาพบริบทแวดล้อมภายนอก **ในกลุ่มแรก**เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุจากปัจจัยภายในส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ บุคลิกภาพส่วนบุคคล (Choi, 2004; Karwowski, 2013) แรงจูงใจภายใน (Beghetto, 2006) อัตลักษณ์เชิงสร้างสรรค์แห่งตน (Tierney & Farmer, 2011) ทักษะจิตวิทยาเชิงบวก (Sweetman, Luthans, Avey & Luthans, 2011) และการมองโลกเชิงบวก (Hoy et al., 2006; Hoy, 2012) และ**กลุ่มที่สอง**เกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุจากสภาพบริบทแวดล้อมภายนอก ได้แก่ ความยากของงาน (Mathisen, 2011) ทรัพยากรตามสภาพบริบท (Yang & Cheng, 2009) เนื้อหาวิชาที่เรียน (Liu et al., 2014) และบรรยากาศของห้องเรียน (Chang & Yang, 2012) เป็นต้น ส่วนผลของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์นั้นจะนำไปสู่พฤติกรรมนวัตกรรมทั้งในด้านการเรียนและการทำงาน (Michale et al., 2011; Tan Li & Rotgans, 2011; Tierney & Farmer, 2002)

ถึงแม้ว่าผลการศึกษางานวิจัยจะแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของปัจจัยอันเนื่องมาจากสภาพบริบทแวดล้อมภายนอกและปัจจัยจากภายในบุคคลที่จะทำให้นิสิตนักศึกษาเกิดความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ แต่การศึกษาที่ผ่านมานักวิจัยมักให้ความสำคัญกับการศึกษาปัจจัยเฉพาะเจาะจงเพียงด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น และยังไม่พบบางงานวิจัยที่บูรณาการทั้งปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยสภาพบริบทแวดล้อมภายนอกเข้าด้วยกัน ผู้วิจัยจึงศึกษาและพัฒนาโมเดลทั้งจากปัจจัยที่เกิดจากปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยจากสภาพบริบทแวดล้อมภายนอกขึ้น เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ โดยปัจจัยเชิงเหตุที่กล่าวถึงนี้ได้แก่ การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (Hoy, 2012) และบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ (Ekvall, 1999; Jesberger, 2001) ซึ่งปัจจัยทั้งสองล้วนแล้วแต่เป็นสาเหตุที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาให้นิสิตนักศึกษามีความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนและการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

ปัจจัยที่เกิดจากปัจจัยภายในบุคคล ได้แก่ การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (academic optimism) เป็นคุณลักษณะบุคคลในด้านความคิด ความเชื่อ หรือทัศนคติในทางบวกต่อเหตุการณ์ต่างๆ โดยเชื่อมั่นว่าตนจะสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนและการผลิตผลงาน (Hoy et al., 2006; Hoy, 2012; Rego et al., 2012) ซึ่งเป็นหนึ่งในตัวแปรที่มีรากฐานมาจากทฤษฎีจิตวิทยาเชิงบวก ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมและและแนวคิดความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองที่ได้รับการสนับสนุนอย่างมากในด้านการศึกษา และมีงานวิจัยที่ยืนยันถึงอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมในเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาอีกด้วย (Hoy, 2012) ส่วนปัจจัยจากสภาพบริบทแวดล้อมภายนอก ผู้วิจัยศึกษาบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ (classroom creative climate) ซึ่งคาดว่าเป็นปัจจัยที่จะอธิบายการเกิดพฤติกรรมนวัตกรรมได้ดีที่สุด เนื่องจากบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นปัจจัยทางกายภาพที่ใกล้ชิดกับผู้เรียน หมายความว่ามีการมีปฏิสัมพันธ์กันของผู้เรียนและผู้สอน (Jesberger, 2001; Pianta et al., 2008) และมีงานวิจัยจำนวนมากยืนยันถึงอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมนวัตกรรมของนิสิตนักศึกษาเช่นกัน (Ekvall, 1999; Jesberger, 2001; Pianta et al., 2008; Zedan, 2010)

ด้วยข้อมูลที่นำเสนอมาในข้างต้นเกี่ยวกับตัวแปรความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ ประกอบกับผลการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของปัจจัยอันเนื่องมาจากสภาพบริบทแวดล้อม

ภายนอกและปัจจัยที่มาจากภายในบุคคล ที่จะทำให้นิสิตนักศึกษาเกิดความเชื่อประสิทธิภาพในตนเอง สร้างสรรค์ อันจะส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมของนิสิตนักศึกษา ทำให้งานวิจัยนี้ผู้วิจัยศึกษาและพัฒนาโมเดลที่ บูรณาการรวมเอาปัจจัยที่เกิดจากภายในบุคคลและปัจจัยที่เกิดจากบริบทสภาพแวดล้อมภายนอกขึ้น เพื่อ ทดสอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ ในบริบทของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ซึ่งเป็นกลุ่มที่จำเป็นต้องมีความสามารถในการคิด และ ความสามารถในการสร้างสรรค์ (ฐาปนี สีเฉลียว, 2553) กล่าวคือ นิสิตนักศึกษาต้องมีความเชื่อมั่น มั่นใจ กล้าคิด กล้าใช้จินตนาการจนสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์สาขาวิชาของตนให้เกิดความ แปลกใหม่และเป็นประโยชน์ สิ่งเหล่านี้จำเป็นอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนการศึกษาไทยให้สามารถแข่งขันกับ นานาประเทศได้ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ, 2554) รายละเอียดดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ พฤติกรรมนวัตกรรม และบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษา
2. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุและผลของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ในตัวอย่งานนิสิตนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย (ปีที่ 4 ปีที่ 5 และปีที่ 6 กรณีหลักสูตร 5 หรือ 6 ปี) ที่ศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื่องจากนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในชั้นปีสุดท้าย เป็นกลุ่มที่ต้องมีการแสดงความสามารถทางด้านความคิดหรือการกระทำในรูปแบบของผลงานเชิงประจักษ์ ที่สะท้อนถึงความรู้ความสามารถในด้านการคิดสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับงาน ดังนั้นนิสิตนักศึกษา

จึงเป็นกลุ่มที่ควรมีความเชื่อมั่นหรือมีการรับรู้ประสิทธิภาพความคิดสร้างสรรค์ภายในตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อการแสดงออกในเชิงพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์หรือเรียกได้ว่า พฤติกรรมนวัตกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีสุดท้ายของการเรียน ในระบบทวิภาค (นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 5 และนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 6 ในกรณีหลักสูตร 5 - 6 ปี) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 18 คณะ และ 1 สำนักวิชา จำนวนนิสิตนักศึกษาทั้งสิ้น 4,804 คน

ตัวอย่าง

ตัวอย่างวิจัย คือ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีสุดท้ายของการเรียน (ปีที่ 4 ปีที่ 5 และปีที่ 6 ในกรณีหลักสูตร 5 - 6 ปี) ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2557 เนื่องจากงานวิจัยนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น ขนาดตัวอย่างวิจัยจึงควรมีค่าเป็น 5 - 20 เท่าของจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ซึ่งงานวิจัยนี้มีตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัยทั้งหมด 20 ตัวแปร มีพารามิเตอร์ที่ต้องประมาณค่าทั้งหมดประมาณ 41 ตัว ดังนั้นขนาดของตัวอย่างที่เหมาะสมจึงควรมีอย่างน้อย 410 - 820 คน ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างแบบสองชั้นประกอบการแบ่งชั้น (two-stage stratified random sampling) โดยใช้สายการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยติดต่อประสานงานกับคณะที่เป็นตัวอย่างโดยตรงเพื่อขอความอนุเคราะห์จากอาจารย์ผู้ประสานงานในการดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ได้ตัวอย่างวิจัยทั้งสิ้น 818 คน

ตัวแปรวิจัย

ตัวแปรวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรแฝงทั้งหมด 4 ตัว เป็นตัวแปรภายนอกแฝง 1 ตัว คือ บรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัว ได้แก่ การกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ การสนับสนุนการคิดขั้นสูง การสร้างบรรยากาศเชิงรุก และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่วนตัวแปรภายในแฝง มีทั้งสิ้น 3 ตัว คือ (1) ความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัว ได้แก่ การเกิดความคิด ความตั้งใจ ความอดทนต่อความคลุมเครือ ความมีอิสระและความหลากหลายของรูปแบบการทำงาน (2) การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว ได้แก่ การเน้นวิชาการ ความเชื่อประสิทธิภาพในกลุ่มและความไว้วางใจในผู้สอนและเพื่อน และ (3) พฤติกรรมนวัตกรรม วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัว ได้แก่ การแสวงหาโอกาส การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การเป็นผู้นำความคิดและการนำความคิดไปประยุกต์ใช้

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนและการผลิตผลงานของนิสิตนักศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ เกรดเฉลี่ยสะสม ชั้นปีที่ศึกษาและคณะที่ศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบวัดความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ Tan Li and Rotgans (2011) และพัฒนาข้อคำถามเพิ่มเติมอีกส่วนหนึ่งโดยพิจารณาถึงความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทในการศึกษา ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ ผู้วิจัยใช้องค์ประกอบการวัดตามแนวคิดของ Hoy et al. (2006) และธีรภัทร กุลโกลาส (2556) ในการพัฒนาและสร้างข้อคำถาม ตอนที่ 4

แบบสอบถามพฤติกรรมนวัตกรรม ผู้วิจัยใช้องค์ประกอบการวัดตามแนวคิดของ De Jong & Den Hartog (2010) ตอนที่ 5 แบบสอบถามบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยพัฒนาแบบวัดบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์โดยอาศัยแนวคิดที่บูรณาการมาจากแบบวัดของ Ekvall (1996) และ Jesberger (2001)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยด้านความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้เชี่ยวชาญด้านวิธีวิทยาการวิจัยและผู้เชี่ยวชาญด้านตัวแปรทางจิตวิทยา จำนวนทั้งสิ้น 6 คน พบว่าค่าดัชนี IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.670 – 1.000 ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยด้านความเที่ยง (reliability) โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ทดลองใช้แบบสอบถามกับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตจำนวน 42 คนพบว่า แบบสอบถามมีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.832 – 0.932 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้จริง (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548) และผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรแฝงทั้ง 4 ตัวแปร ได้แก่ ความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ พฤติกรรมนวัตกรรมและบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรลพบว่า โมเดลการวัดของทุกตัวแปรแฝงมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าสถิติการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัด (N=42)

ตัวแปร	องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	R ²	ความเที่ยง	ความตรงเชิงโครงสร้าง
1. ความเชื่อ ประสิทธิภาพในตนเอง เชิงสร้างสรรค์ (CSE)	การเกิดความคิด (Ide)	5	0.341	0.917	Chi-square = 3.345, df = 5, p = 0.647, GFI = 0.968, AGFI = 0.905, RMR = 0.012, RMSEA = 0.000
	ความตั้งใจ (Con)	5	0.411	0.886	
	ความอดทนต่อความคลุมเครือ (Tol)	5	0.749	0.822	
	ความมีอิสระ (Ind)	5	0.620	0.763	
	ความหลากหลายของรูปแบบการทำงาน (Wor)	5	0.481	0.860	
2. การมองโลกเชิง บวกทางวิชาการ (OPT)	การเน้นวิชาการ (Acd)	4	0.460	0.739	Chi-square = 1.828, df = 2, p = 0.401, GFI = 0.969, AGFI = 0.906, RMR = 0.021, RMSEA = 0.000
	ความเชื่อประสิทธิภาพอิงกลุ่ม (Eff)	4	0.490	0.832	
	ความไว้วางใจในผู้สอนและเพื่อน (Tru)	5	0.629	0.714	
3. พฤติกรรม นวัตกรรม (INB)	การแสวงหาโอกาส (Opp)	3	0.786	0.730	Chi-square = 4.858, df = 2, p = 0.150, GFI = 0.959, AGFI = 0.926, RMR = 0.012, RMSEA = 0.148
	การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Gen)	3	0.710	0.766	
	การเป็นผู้นำความคิด (Cha)	3	0.654	0.914	
	การนำความคิดไปประยุกต์ใช้ (App)	3	0.720	0.793	
4. บรรยากาศในชั้น เรียนเชิงสร้างสรรค์ (CLI)	การกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ (Enc)	5	0.767	0.808	Chi-square = 0.261, df = 1, p = 0.609, GFI = 0.997, AGFI = 0.968, RMR = 0.002, RMSEA = 0.000
	การสนับสนุนการคิดขั้นสูง (Hig)	4	0.734	0.765	
	การสร้างบรรยากาศเชิงรุก (Act)	5	0.570	0.810	
	การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (Own)	4	0.616	0.932	

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและค่าสถิติโดย (1) วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรวิจัยด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย ความเบ้ ความโด่ง เพื่ออธิบายลักษณะการแจกแจงข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรวิจัย และ (2) วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ พฤติกรรมนวัตกรรมของนิสิตนักศึกษาและบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การพัฒนาและ

ตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้อยู่ด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) ด้วยโปรแกรม LISREL (LISREL)

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรวิจัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวอย่างวิจัยในภาพรวมพบว่า ตัวแปรการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (CLI) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (mean = 3.734) รองลงมาได้แก่ ความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ (CSE) (mean = 3.688) บรรยายภาคนิพนธ์เรียนเชิงสร้างสรรค์ (CLI) (mean = 3.575) และพฤติกรรมนวัตกรรม (INB) (mean = 3.302) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย พบว่าค่าเฉลี่ยของตัวแปรมีการกระจายน้อย (SD = 0.443 - 0.693, C.V. = 12.004 - 20.998) ลักษณะการแจกแจงของข้อมูลมีค่าอยู่ระหว่าง -0.555 ถึง 0.179 การแจกแจงส่วนใหญ่จึงมีลักษณะเบ้ซ้าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหมายความว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ (CSE) การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (OPT) พฤติกรรมนวัตกรรม (INB) และบรรยายภาคนิพนธ์เรียนเชิงสร้างสรรค์ (CLI) สูงกว่าค่าเฉลี่ย และค่าความโด่ง (kurtosis) ส่วนใหญ่มีค่าอยู่ระหว่าง -0.331 ถึง 0.584 ตัวแปรมีการแจกแจงสูงกว่าโค้งปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านิสิตนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีคะแนนเกาะกลุ่มกัน ยกเว้นตัวแปรการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (OPT) มีการแจกแจงแบบเตี้ยแบนกว่าโค้งปกติ แสดงว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีคะแนนการกระจายไม่ค่อยเกาะกลุ่มกัน รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าสถิติบรรยายลักษณะตัวแปรในการวิจัยของตัวอย่าง (N = 818)

ตัวแปร	ค่าสถิติของตัวอย่าง							
	Mean	ระดับ	SD	C.V.(%)	Min	Max	Sk	Ku
ความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์	3.688	มาก	0.449	12.004	2.000	5.000	-0.017	0.175
การเกิดความคิด	3.513	มาก	0.610	17.373	1.400	5.000	0.179	0.111
ความตั้งใจ	3.827	มาก	0.614	16.030	1.600	5.000	-0.347*	0.198
ความอดทนต่อความคลุมเครือ	3.658	มาก	0.607	16.593	1.200	5.000	-0.062	0.214
ความมีอิสระ	3.749	มาก	0.570	15.196	1.400	5.000	-0.188*	0.077
ความหลากหลายของรูปแบบการทำงาน	3.718	มาก	0.593	15.959	1.600	5.000	-0.215*	0.250
การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ	3.734	มาก	0.508	13.606	1.780	4.930	-0.145	-0.076
การเน้นวิชาการ	3.666	มาก	0.668	18.260	1.500	5.000	-0.207*	-0.331
ความเชื่อประสิทธิภาพแบบอิงกลุ่ม	3.910	มาก	0.645	16.485	1.000	5.000	-0.468*	0.584*
ความไวใจในผู้สอนและเพื่อน	3.633	มาก	0.640	17.617	1.600	5.000	-0.183*	0.015
พฤติกรรมนวัตกรรม	3.302	ปานกลาง	0.690	20.998	1.000	4.920	-0.305*	0.081
การแสวงหาโอกาส	3.387	ปานกลาง	0.769	22.700	1.000	5.000	-0.399*	0.166
การคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.203	ปานกลาง	0.847	26.438	1.000	5.000	-0.307*	-0.103
การเป็นผู้นำความคิด	3.206	ปานกลาง	0.811	25.307	1.000	5.000	-0.406*	0.185*
การนำความคิดไปประยุกต์ใช้	3.340	ปานกลาง	0.804	24.084	1.000	5.000	-0.555*	0.698*
บรรยายภาคนิพนธ์เรียนเชิงสร้างสรรค์	3.575	มาก	0.550	15.278	1.220	4.950	-0.278*	0.395
การกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์	3.615	มาก	0.589	16.295	1.625	5.000	-0.268*	0.148
การสนับสนุนการคิดขั้นสูง	3.549	มาก	0.681	19.186	1.000	5.000	-0.400*	0.422*
การสร้างบรรยายภาคนิพนธ์เชิงรุก	3.644	มาก	0.690	18.948	1.000	5.000	-0.384*	0.582*
การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	3.540	มาก	0.665	18.797	1.000	5.000	-0.266*	0.484*

หมายเหตุ: การทดสอบนัยสำคัญความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) คำนวณจากสถิติ $Z_{sk} = Sk/SE_{sk}$ และ $Z_{ku} = Ku/SE_{ku}$; SE for skewness = 0.085 และ SE for kurtosis = 0.171; *p < .05

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์วิจัย

2.1) ระดับของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ พฤติกรรมนวัตกรรม และบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์

ผลการวิเคราะห์ระดับของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (CSE) การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (OPT) พฤติกรรมนวัตกรรม (INB) และบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ (CLI) พบว่า (1) นิสิตนักศึกษาในระดับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (CSE) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (mean = 3.688, SD = 0.473) โดยมีระดับของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ในรายองค์ประกอบด้านความตั้งใจสูง (Con) ที่สุด (mean = 3.827, SD = 0.614) ในขณะที่องค์ประกอบด้านการเกิดความคิด (Ide) มีระดับต่ำกว่าองค์ประกอบอื่น (mean = 3.512, SD = 0.610) (2) การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (OPT) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (mean = 3.801, SD = 0.511) โดยระดับการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการในรายองค์ประกอบด้านความเชื่อประสิทธิภาพอิงกลุ่ม (Eff) มีระดับสูงสุด (mean = 3.910, SD = 0.645) ในขณะที่องค์ประกอบด้านการเน้นวิชาการ (Acad) นั้นมีระดับต่ำกว่าองค์ประกอบอื่น (mean = 3.660, SD = 0.668) (3) พฤติกรรมนวัตกรรม (INB) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (mean = 3.440, SD = 0.661) โดยระดับพฤติกรรมนวัตกรรมในรายองค์ประกอบด้านการนำความคิดไปประยุกต์ใช้ (App) มีระดับสูงสุด (mean = 3.340, SD = 0.804) ในขณะที่องค์ประกอบด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Gen) มีระดับต่ำกว่าองค์ประกอบอื่น (mean = 3.203, SD = 0.847) และ (4) บรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ (CLI) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (mean = 3.766, SD = 0.610) โดยระดับการรับรู้บรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ในรายองค์ประกอบย่อยด้านการสร้างบรรยากาศเชิงรุก (Act) มีระดับสูงสุด (mean = 3.644, SD = 0.690) ในขณะที่องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (Own) มีระดับต่ำกว่าองค์ประกอบอื่น (mean = 3.540, SD = 0.665)

2.2) การพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษา

ผลการพัฒนาโมเดลเชิงเหตุและผลของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษาพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค – สแควร์ มีค่าเท่ากับ 54.769 องศาอิสระ (df) มีค่าเท่ากับ 45 ค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.149 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.992 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.975 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.007 ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.016 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 0 และค่าสัดส่วนระหว่างไค-สแควร์กับองศาอิสระ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 1.217 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 2 จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสนับสนุนว่าโมเดลนี้มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงของตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัวพบว่า มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.265 ถึง 0.860 โดยตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงต่ำสุด คือ ความตั้งใจ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) ของสมการโครงสร้างตัวแปรแฝง ได้แก่ ความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (CSE) การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (OPT) และพฤติกรรมนวัตกรรม (INB) ของนิสิตนักศึกษามีค่าเท่ากับ 0.379, 0.432 และ 0.426 ตามลำดับ แสดงว่าบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ (CLI) สามารถอธิบายความแปรปรวนของการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (OPT) ได้ร้อยละ 43.20 บรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ (CLI) และการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (OPT) ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (CSE) ได้ร้อยละ 37.90 และบรรยากาศในชั้นเรียน

เชิงสร้างสรรค์ (CLI) ความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (CSE) และการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (OPT) ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมนวัตกรรม (INB) ได้ร้อยละ 42.60

เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมของตัวแปรความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (CSE) การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (OPT) พฤติกรรมนวัตกรรม (INB) และบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ (CLI) พบว่า ตัวแปรพฤติกรรมนวัตกรรม (INB) ได้รับอิทธิพลทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากตัวแปรบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ (CLI) และความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (CSE) โดยมีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.657, 0.258 นอกจากนี้ตัวแปรพฤติกรรมนวัตกรรม (INB) ยังได้รับอิทธิพลทางตรงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จากตัวแปรการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (OPT) โดยมีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.060 ตัวแปรความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (CSE) ได้รับอิทธิพลทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากตัวแปรบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ (CLI) และการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (OPT) โดยมีค่าอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.431 และ 0.239 ตามลำดับ และตัวแปรการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (OPT) ได้รับอิทธิพลทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากตัวแปรบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ (CLI) โดยมีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.422

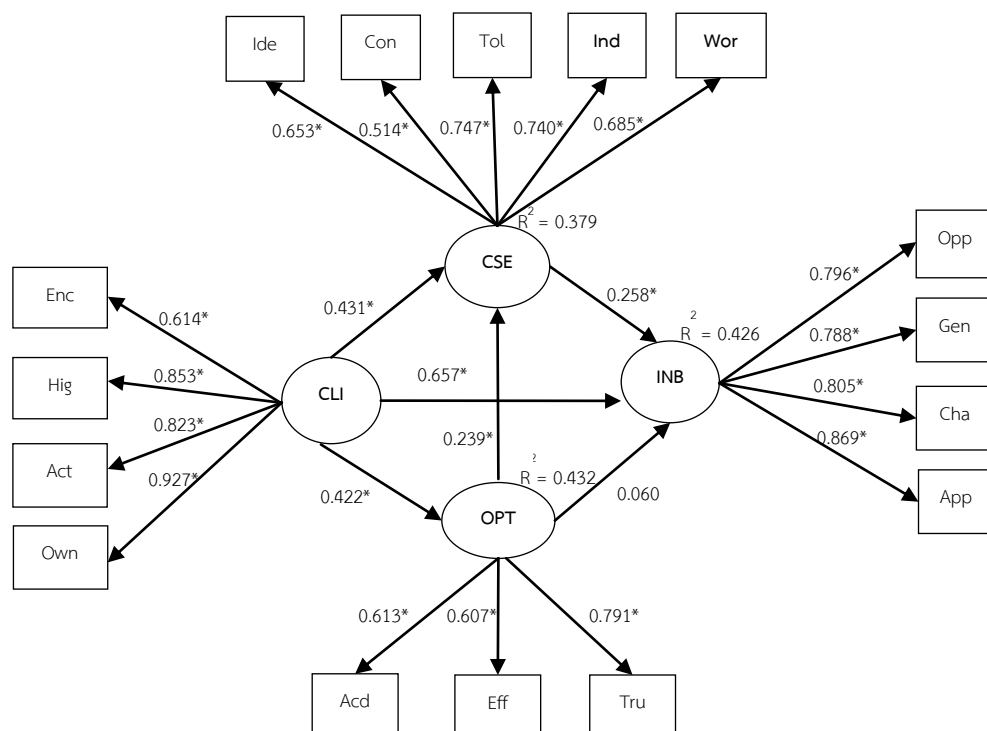
ทางด้านของการศึกษาอิทธิพลทางอ้อมพบว่า ตัวแปร พฤติกรรมนวัตกรรม (INB) ได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากตัวแปรบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ (CLI) โดยส่งผ่านความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (CSE) และการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (OPT) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.192 และพฤติกรรมนวัตกรรม (INB) ได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากตัวแปรการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (OPT) โดยส่งผ่านความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (CSE) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.062 นอกจากนี้ตัวแปรความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (CSE) ได้รับอิทธิพลทางอ้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากตัวแปรบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ (CLI) โดยส่งผ่านการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (OPT) ค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.157 รายละเอียดดังตาราง 3 และภาพ 2

ตาราง 3 ค่าสถิติผลการวิเคราะห์อิทธิพลของโมเดลเชิงสาเหตุและผลของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษา

ตัวแปรเหตุ	ค่าสถิติ	CLI			OPT			CSE		
ตัวแปรผล		TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ (OPT)	b	0.614	-	0.422	-	-	-	-	-	-
	SE	0.047	-	0.062	-	-	-	-	-	-
	SC	0.614	-	0.422	-	-	-	-	-	-
ความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (CSE)	b	0.588	0.157	0.431	0.239	-	0.239	-	-	-
	SE	0.051	0.043	0.068	0.069	-	0.069	-	-	-
	SC	0.588	0.157	0.431	0.239	-	0.239	-	-	-
พฤติกรรมนวัตกรรม (INB)	b	0.657	0.192	0.657	0.122	0.062	0.060	0.258	-	0.258
	SE	0.055	0.040	0.055	0.059	0.022	0.051	0.046	-	0.046
	SC	0.657	0.191	0.657	0.122	0.062	0.060	0.258	-	0.258
ค่าสถิติ										
Chi-square = 54.769, df = 45, p = 0.149, GFI = 0.992, AGFI = 0.975, RMR = 0.007, RMSEA = 0.016										
ตัวแปร	Opp	Gen	Cha	App	Ide	Con	Tol	Ind	Wor	Acid
ความเที่ยง	0.633	0.621	0.648	0.756	0.427	0.265	0.559	0.547	0.470	0.376
ตัวแปร	Eff	Tru	Opp	Enc	Hig	Act	Own			
ความเที่ยง	0.369	0.625	0.633	0.377	0.728	0.678	0.860			
สมการโครงสร้างของตัวแปร		INB	CSE	OPT						
R-Square		0.426	0.379	0.432						

ตัวแปรเหตุ	ค่าสถิติ	CLI			OPT			CSE		
ตัวแปรผล		TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง										
ตัวแปรแฝง	INB	CSE	OPT	CLI						
INB	1									
CSE	0.538**	1								
OPT	0.473**	0.657**	1							
CLI	0.614**	0.588**	0.657**	1						

หมายเหตุ TE = อธิธิพลรวม; IE = อธิธิพลทางอ้อม; DE = อธิธิพลทางตรง; b คือ ค่าสัมประสิทธิ์; SE คือ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน; SC คือ ค่าสัมประสิทธิ์คะแนนมาตรฐาน; ** $p < .01$

Chi-square = 54.769, df = 45, $p = 0.149$, GFI = 0.992, AGFI = 0.975, RMR = 0.007, RMSEA = 0.016

ภาพ 2 โมเดลเชิงเหตุและผลของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่นำเสนอข้างต้น โดยภาพรวมแล้วสอดคล้องกับกรอบแนวคิดและสมมติฐานการวิจัย อย่างไรก็ตามผลการวิจัยดังกล่าวยังมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

1. อธิธิพลของบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ต่อความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ และพฤติกรรมนวัตกรรมของนิสิตนักศึกษา

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยรวมสอดคล้องกับแนวคิดการวิจัย เมื่อพิจารณาอิทธิพลของตัวแปรบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์ พบว่าบรรยากาศในชั้นเรียนเชิง

สร้างสรรค์ มีอิทธิพลทางตรงต่อความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ และพฤติกรรมนวัตกรรมการ โดยมิตีค่าอิทธิพลในระดับใกล้เคียงกัน แสดงว่า หากนิสิตนักศึกษาเรียนรู้ได้ถึงบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ในชั้นเรียนผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนและการสนับสนุนจากอาจารย์ เช่น กิจกรรมที่กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ การเรียนการสอนแบบเชิงรุกเน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือแม้กระทั่งการสนับสนุนให้นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ในชั้นเรียน จะทำให้นิสิตนักศึกษาเกิดความเชื่อมั่นในตนเองในการคิดหรือการผลิตผลงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนให้มีความแปลกใหม่และสร้างสรรค์ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chang and Yang (2012) ที่ชี้ให้เห็นว่าทรัพยากรและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน โรงเรียนมีผลต่อความคิดสร้างสรรค์และการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ของผู้เรียน

2. อิทธิพลของการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการต่อพฤติกรรมนวัตกรรมการของนิสิตนักศึกษา

อิทธิพลของการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการที่มีต่อพฤติกรรมนวัตกรรมการ เมื่อพิจารณาจากตารางแสดงค่าอิทธิพลพบว่า การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมนวัตกรรมการอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ทั้งนี้เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อมพบว่า การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการมีอิทธิพลทางอ้อมต่อพฤติกรรมนวัตกรรมการในระดับค่อนข้างสูง โดยส่งผ่านความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ ผลการวิจัยนี้สะท้อนได้ว่านิสิตนักศึกษาที่มีการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการจะมีการคิดและคาดหวังว่าสิ่งดีๆ จะเกิดขึ้นกับตนเองโดยเฉพาะทางด้านวิชาการ โดยจะเชื่อมั่นในความสามารถของอาจารย์และเพื่อนว่าสามารถช่วยสนับสนุนให้ตนประสบผลสำเร็จได้ แต่การที่นิสิตนักศึกษาคิดในเชิงบวกหรือมีความเชื่อมั่นเพียงอย่างเดียวโดยไม่ได้ลงมือทำอะไรเลยนั้น ก็ไม่ได้ส่งผลให้นิสิตนักศึกษาเกิดพฤติกรรมนวัตกรรมการขึ้นมาได้ หรือหากมีพฤติกรรมนวัตกรรมการเกิดขึ้นก็มักจะมีอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Li and Wu (2011) ที่พบว่า การมองโลกเชิงบวกมีอิทธิพลทางตรงค่อนข้างต่ำกับพฤติกรรมนวัตกรรมการ (0.070) แต่เมื่อนำตัวแปรความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์เข้ามาศึกษาแล้วกลับทำให้อิทธิพลระหว่าง การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการกับพฤติกรรมนวัตกรรมการของนิสิตนักศึกษาสูงขึ้นมาก จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้การมองโลกเชิงบวกไม่ส่งอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญในทางตรง ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า การส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมนวัตกรรมการ ต้องส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ กล่าวได้ว่านิสิตนักศึกษาจะต้องมีความเชื่อมั่นในการเรียนและการทำงานที่สร้างสรรค์ มีความอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น ผลการวิจัยนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของ Li and Wu (2011) ที่พบว่า การมองโลกเชิงบวกของนิสิตนักศึกษามีอิทธิพลทางอ้อมต่อการพฤติกรรมนวัตกรรมการ โดยอ้อมผ่านความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ไปยังพฤติกรรมนวัตกรรมการ มีค่าอิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ 0.600 สรุปได้ว่าพฤติกรรมนวัตกรรมการของนิสิตนักศึกษาจะสูงขึ้นได้ก็ต่อเมื่อนิสิตนักศึกษามีความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ หากนิสิตนักศึกษาความเชื่อมั่นในด้านการเรียนและการผลิตผลงานที่สร้างสรรค์แล้ว จะส่งผลให้นิสิตมีพฤติกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเพื่อใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน และเป็นประโยชน์ในวงกว้างต่อการปฏิบัติงานอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ

จากผลวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษา ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า บรรยากาศในชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์และการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการ มีอิทธิพลทางตรงต่อความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสร้างสรรค์ ดังนั้นสถาบันการศึกษาจึงควรมีการ

ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการคิดและการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้นิสิต นักศึกษาเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและคาดหวังผลสำเร็จในงานเชิงวิชาการ โดยผู้สอนอาจจัดกิจกรรมที่กระตุ้น ความคิด เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างการเรียนรู้ การเรียนการสอน สนับสนุน การทำงานแบบร่วมมือกันเพื่อให้ นิสิต นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้

2. ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ส่งผลต่อพฤติกรรมนวัตกรรม ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องส่งเสริมให้นิสิต นักศึกษาเกิดความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ขึ้นทั้งในด้านการเกิดความคิด ความตั้งใจ การอดทนต่อความคลุมเครือ ความมีอิสระและความหลากหลายของรูปแบบการทำงาน โดยสถาบันการศึกษาอาจจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นิสิตได้ใช้ความรู้ความสามารถในด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์และแสดงออกอย่างเหมาะสม หรืออาจเพิ่มรายวิชาที่พัฒนาในด้านความเชื่อมั่น ความกล้าแสดงออกในการเรียนและการสร้างสรรค์ผลงานให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรม นวัตกรรมของนิสิต นักศึกษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีข้อสังเกตว่า นิสิต นักศึกษาที่เป็นตัวอย่างวิจัย ส่วนใหญ่มีระดับของการมองโลกเชิงบวกทางวิชาการอยู่ในระดับสูง ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างตัวแปรการ มองโลกเชิงบวกทางวิชาการกับพฤติกรรมนวัตกรรมต่างเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่ขนาดของความสัมพันธ์ ยังไม่มากพอที่จะแสดงความมีนัยสำคัญ ดังนั้นในงานวิจัยครั้งต่อไปจึงน่าจะศึกษาเพิ่มเติมโดยใช้การศึกษา เชิงคุณภาพเข้ามาช่วยในการอธิบายรายละเอียดของข้อมูลว่าเพราะเหตุใดตัวแปรการมองโลกเชิงบวกทาง วิชาการจึงส่งผลต่อพฤติกรรมนวัตกรรมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า โมเดลเชิงเหตุและผลของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิงสร้างสรรค์ ของนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สามารถอธิบายความแปรปรวนของความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองเชิง สร้างสรรค์ การมองโลกเชิงบวกทางวิชาการและพฤติกรรมนวัตกรรมได้ ร้อยละ 37.90, 43.20 และ 42.60 ตามลำดับ ดังนั้นโมเดลนี้จึงควรได้รับการพัฒนาต่อไปโดยอาจจะมีการศึกษาตัวแปรด้านอื่นๆ เพิ่มเติมจาก แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้โมเดลสามารถอธิบายปัจจัยเชิงเหตุและผลของความเชื่อ ประสิทธิภาพในตนเองได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กษิดิศ มีพรหม. (2555). แนวทางการบริหารที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนของ โรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดีในจังหวัดเชียงใหม่. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา. 7(1). 611-625.
- ฐานันท์ สีเนลิยว. (2553). การนำเสนอรูปแบบการออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอนตามหลักการการ แก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ทางวิศวกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนิสิต นักศึกษา สาขาวิศวกรรมศาสตร์ระดับปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). โมเดลลิสรล: สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พยัต วุฒิรงค์. (2557). การจัดการนวัตกรรม : ทรัพยากร องค์การแห่งการเรียนรู้ และนวัตกรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ. (2554). *CCPR กรอบคิดใหม่ทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2554. 108 หน้า
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2548). *ทฤษฎีการประเมิน*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หทัยทิพย์ สีส่วน. (2557). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างคุณภาพของกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับความยึดมั่นผูกพันในการทำงานของนิสิตครูโดยมีความเชื่อในความสามารถของตนเป็นตัวแปรส่งผ่าน. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*. 9(2). 335-349.

ภาษาอังกฤษ

- Bandura, A. (1997). *Self-Efficacy: The exercise of control*. New York: Freeman
- Beghetto, R. A. (2006). Creative self-efficacy: Correlates in middle and secondary students. *Creativity Research Journal*, 18(4), 447-457.
- Choi, J. N. (2004). Individual and contextual predictors of creative performance: The mediating role of psychological processes. *Creativity Research Journal*, 16(2-3), 187-199.
- Chang J. C. & Yang Y. L. (2012). The Effect of Organization's Innovational Climate on Student's Creative Self-Efficacy and Innovative Behavior. *Business & Entrepreneurship Journal*, 1(1), 75-100.
- De Jong, J. P., & Den Hartog, D.N. (2007). How leaders influence employees' innovative behaviour. *European Journal of innovation management*, 10(1), 41-64.
- Ekvall, G. (1999). Creative climate. In M. A. Runco & S. Pritzker (Eds.), *Encyclopedia of Creativity*, Vol. 1 (pp. 403-412). San Diego, CA: Academic.
- Gong, Y., Huang, J. C., & Farh, J. L. (2009). Employee learning orientation, transformational leadership, and employee creativity: The mediating role of employee creative self-efficacy. *Academy of Management Journal*, 52(4), 765-778.
- Hoy, W. K., Tarter, C. J., & Woolfolk Hoy, A. (2006a). Academic optimism of schools: A force for student achievement. *American Educational Research Journal*, 43, 425-446.
- Hoy, W. K., Tarter, C. J., & Woolfolk Hoy, A. (2006b). Academic optimism of schools: A secondorder confirmatory factor analysis. In W. K. Hoy & C. G. Miskel (Eds.), *Contemporary issues in educational policy and school outcomes* (pp. 135-158). Greenwich, CT: Information Age.
- Hoy, W. K. (2012). School characteristics that make a difference for the achievement of all students: A 40-year odyssey. *Journal of Educational Administration*, 50(1), 76-97.
- Hult, G.T.M. & Ferrell, O.C. (1997). Global organizational learning capacity in purchasing: construct and measurement. *Journal of Business Research*, 40(2), 97-111
- Jesberger, T. (2001). Identifying Ekvall's climate dimensions in an enrichment program classroom setting. Unpublished master's project, International Center for studies in creativity, Buffalo State College, Buffalo, New York.

- Karwowski, M., Lebuda, I., Wisniewska, E., & Gralewski, J. (2013). Big Five Personality Traits as the Predictors of Creative Self-Efficacy and Creative Personal Identity: Does Gender Matter?. *The Journal of Creative Behavior*, 47(3), 215-232.
- Lee, I. R., & Kemple, K. (2014). Preservice Teachers' Personality Traits and Engagement in Creative Activities as Predictors of Their Support for Children's Creativity. *Creativity Research Journal*, 26(1), 82-94.
- Li, C. H., & Wu, J. J. (2011). The structural relationships between optimism and innovative behavior: Understanding potential antecedents and mediating effects. *Creativity Research Journal*, 23(2), 119-128.
- Liu, C. C., Wu, L. Y., Chen, Z. M., Tsai, C. C., & Lin, H. M. (2014). The effect of story grammars on creative self-efficacy and digital storytelling. *Journal of Computer Assisted Learning*.
- Mathisen, G. E. (2011). Organizational Antecedents of Creative Self-Efficacy. *Creativity and Innovation Management*, 20(3), 185-195.
- Michale, L. H., Hou, S. T., & Fan, H. L. (2011). Creative Self-Efficacy and Innovative Behavior in a Service Setting: Optimism as a Moderator. *The Journal of Creative Behavior*, 45(4), 258-272.
- Rego, A., Sousa, F., Marques, C., & e Cunha, M. P. (2012). Authentic leadership promoting employees' psychological capital and creativity. *Journal of Business Research*, 65, 429-437.
- Pianta, R. C., La Paro, K., & Hamre, B. K. (2008). *Classroom Assessment Scoring System (CLASS)*. Baltimore: Paul H. Brookes.
- Sweetman, D., Luthans, F., Avey, J. B., & Luthans, B. C. (2011). Relationship between positive psychological capital and creative performance. *Canadian Journal of Administrative Sciences/Revue Canadienne des Sciences de l'Administration*, 28(1), 4-13.
- Tan, A. G., Li, J., & Rotgans, J. (2011). Creativity self-efficacy scale as a predictor for classroom behavior in a Chinese student context. *The Open Education Journal*, 4, 90-94.
- Tierney, P., & Farmer, S. M. (2011). Creative self-efficacy development and creative performance over time. *Journal of Applied Psychology*, 96(2), 277.
- Yang, H. L., & Cheng, H. H. (2009). Creative self-efficacy and its factors: An empirical study of information system analysts and programmers. *Computers in Human Behavior*, 25(2), 429-438.
- Yuan, F., & Woodman, R. W. (2010). Innovative behavior in the workplace: The role of performance and image outcome expectations. *Academy of Management Journal*, 53(2), 323-342.
- Zedan, R. (2010). New dimensions in the classroom climate. *Learning Environments Research*, 13(1), 75-88.